

Motion till riksdagen 2005/06:K352

av **Christin Hagberg (s)**

Republikanskt statsskick

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om republikanskt statsskick.

Motivering

Sverige är en av få monarkier som finns kvar i världen, och således ett av få demokratiska länder där en person föds in i uppdraget som statschef. Antalet demokratier har ökat stort sedan andra världskriget, och de demokratiska principerna är i dag universellt vägledande inom det internationella samfundet. Basen för de demokratiska principerna är alla människors lika värde. Det nuvarande arrangemanget där statschefsämbetet är vikt åt en utvald ätt är oförenligt med principen om alla människors lika värde.

Den demokratiska processen och samhällsförvaltningen måste bygga på offentlighet, insyn och möjligheter att påverka. För detta finns det en bred samsyn bland folket och bland de politiska partierna i Sverige. En följd av denna övertygelse är att politiska uppdrag och tjänster inom offentlig förvaltning måste stå öppna på lika villkor för alla medborgare – således måste monarkins arvsprincip avskaffas och ersättas av en republik där statschefen direkt eller indirekt väljs av folket.

Även om kungen i dag endast har uppgifter av ceremoniell karaktär är han formellt statschef, vilket inte är förenligt med ovannämnda principer. Monarkin är en kvarleva från ett samhälle där släkt och bakgrund bestämde en individs framtida möjligheter. Det är hög tid att lämna denna kvarleva från historien bakom oss, inte minst mot bakgrund av att adelns sista exklusiva rättigheter nu har avskaffats. Det ska dock påpekas att den nuvarande kungafamiljen besitter en bred kompetens och utför arbete som främjar Sverige, inte minst i vår relation till andra länder. Denna kompetens bör tas till vara också fortsättningsvis efter det att Sverige har övergått till republikanskt statsskick. Lämpligen bör en sådan övergång ske i samband med generationsskiftet inom

Fel! Okänt namn på

den nuvarande kungafamiljen. I samband med detta bör det ses över hur kronprinsessans kompetens och erfarenhet bäst skulle kunna tas till vara.

Stockholm den 29 september 2005

Christin Hagberg (s)